

Republica Moldova
Curtea de Apel Chișinău

DECIZIE

08 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al

Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul

Minciuna Anatolie

Judecătorii

Mihaila Viorica și Sirbu Victoria

judecând în ordinea art. 426 Cod de Procedură Civilă, fără citarea părților, recursul declarat de către XXXXXXXXXX” împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 02 august 2018, adoptată în pricina civilă, la cererea înaintată de către SRL ”Drag-Star” împotriva XXXXXXXXXX” cu privire la desființarea hotărârii arbitrale -

C O N S T A T Ă :

Poziția instanței de fond:

La data de 24 noiembrie 2017, S.R.L. „Drag-Star” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva S.R.L. „Pereflex” prin care solicită, repunerea în termen și admiterea spre examinare a cererii, desființarea hotărârii arbitrale, pronunțată la XXXXXXXXXX, dos. nr. 52/479/16, de către arbitrii Mihail Buruiană, Lilia Gribincea, Gheorghe Amihalachioaie, din cadrul Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 02 august 2018 cererea a fost admisă, fiind repus în termenul de depunere a cererii înaintată de S.R.L. „Drag-Star”, fiind dispusă desființarea hotărârii arbitrale adoptată de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, în dosarul la cererea depusă de S.C. „PEREFLEX” S.R.L. către S.C. „DRAG-STAR” S.R.L. cu nr. 52/479/16 de către arbitrii Mihail Buruiană, Lilia Gribincea, Gheorghe Amihalachioaie, din cadrul Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova din 21 februarie 2017. A fost încasat din contul S.C. „PEREFLEX” în beneficiul SRL ”Drag-Star” suma de 100 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat.

Solicitarea recurentului:

La data de 15 august 2018 SRL „Pereflex” a înaintat cerere de recurs pe marginea încheierii din 02 august 2018 prin care solicită, admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond, examinarea cererii în fond, dispunând respingerea integrală a cererii privind desființarea hotărârii arbitrale.

Argumentele părților:

În motivarea recursului se invocă că, încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din XXXXXXXXXX este ilegală și pasibilă de a fi casată din considerentele că instanța de judecată: a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Recurentul nu este de acord cu încheierea contestată, deoarece instanța de judecată eronat a decis că ”Drag-Star” SRL a prezentat motive temeinice pentru a fi repus în termenul de depunere a cererii de desființare a hotărârii arbitrale, iar instanța de arbitraj a încălcat principiul contradictorialității la examinarea cererii în procedura arbitrală.

Indică recurentul că, SRL ”Drag-Star” s-a adresat la XXXXXXXXXX cu cerere de desființare a hotărârii arbitrale, pronunțată la XXXXXXXXXX de către arbitrii Mihail Buruiană, Lilia Gribincea, Gheorghe Amihalachioaie din cadrul Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, motivând că hotărârea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislației R. Moldova (art. 480 alin. 2) lit. h) CPC). SRL ”Drag-Star” a menționat că nu a primit o copie autentică de pe hotărârea arbitrală a cărei desființare o solicită. Suplimentar a solicitat repunerea în termen, deoarece a omis termenul de depunere a cererii de desființare a hotărârii arbitrale din motive întemeiate.

Consideră recurentul că, instanța în mod neîntemeiat a decis repunerea în termen de contestare, iar constatările instanței de judecată și acțiunile întreprinse sunt contradictorii deciziei adoptate, precum că instanța de arbitraj a încălcat principiul contradictorialității la examinarea cererii în procedura arbitrală. ”Drag-Star” SRL a susținut că la examinarea speței nu a fost respectat: principiul contradictorialității, principiul egalității părților și a armelor în proces, dreptul la apărare.

Pe motivele invocate supra, solicită recurentul, admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate, cu soluționarea în fond prin decizie

a problemei, prin care să fie respinsă cererea de desființare a hotărârii arbitrale.

Intimatul SRL "Drag-Star", fiind înștiințat legal despre judecarea recursului și obligativitatea prezentării în adresa instanței a referinței la cererea de recurs, nu a reacționat în acest sens, și nu a depus referința asupra cererii de recurs, condiții în care instanța de recurs urmează să judece recursul declarat în baza materialelor anexate la dosar.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art.425 Cod de Procedură Civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul Civil indică că din materialele dosarului se atestă că încheierea din 02 august 2018 a fost contestată cu cerere de recurs la data de 15 august 2018.

Prin urmare, în condițiile cadrului legal precizat, se constată că recursul înaintat de către XXXXXXXXXX" este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând cererea de recurs înaintată, prin prisma argumentelor invocate de către recurent și a materialelor din dosar, Colegiul consideră că cererea de recurs urmează a fi respinsă, cu menținerea încheierii instanței de fond, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de Procedură Civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. a) Cod de Procedură Civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei se atestă cu certitudine că, prin hotărârea Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova din 21 februarie 2017, a fost admisă cererea de arbitraj depusă de către S.C. „PEREFLEX” S.R.L. către S.C. „DRAG-STAR” S.R.L., fiind încasat din contul S.C. „DRAG-STAR” S.R.L. în beneficiul S.C. „PEREFLEX” S.R.L. suma de 293 90,00 lei, cu titlu de compensarea cheltuielilor pentru remedierea viciilor. A fost încasat din contul „DRAG-STAR” S.R.L. în beneficiul S.C. „PEREFLEX” S.R.L. suma de 9 236,56 lei, cu titlu de cheltuieli arbitrale.

Concomitent, din materialele cauzei se atestă că prin cererea din 25 aprilie 2017, S.C. „DRAG-STAR” I.R.L. a solicitat Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, eliberarea unei copii autentificate de pe procesul-verbal al ședințelor, scontate cu pronunțarea hotărârii din XXXXXXXXXX, dos. 52/479/16 (f.d. 12), cerere recepționată la data 26 aprilie 2017, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 13 verso), însă dovada expedierii actelor solicitate către S.C. „DRAG-STAR” S.R.L. nu au fost anexate, prin scrisoarea nr. 02-415 din XXXXXXXXXX actele solicitate au fost remise la solicitarea instanței de judecată (f.d. 79-133).

Deasemenea, din materialele cauzei se constată că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 07 iunie 2017, nu a fost dat curs cererii de chemare în judecată, iar prin încheierea din 13 iulie 2017 acțiunea a fost restituită prin prisma prevederilor art. 171 alin. (2) CPC.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, a fost restituit recursul declarat de S.C. „DRAG-STAR” S.R.L. împotriva încheierilor judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 07 iunie 2017 și din 13 iulie 2017 în cauza civilă înaintată de S.R.L. „Drag-Star” împotriva S.R.L. „Pereflex” cu privire la desființată hotărârii arbitrale (f.d. 40).

În conformitate cu prevederile art. 31 al Legii cu privire la arbitraj, hotărârea arbitrală poate fi contestată de orice parte printr-o cerere în anulare adresată instanței de judecată competente în termen de 3 luni, din ziua primirii hotărârii arbitrale de către partea care a depus cererea de anulare. Instanța de judecată va pronunța o încheiere cu privire la desființarea totală sau parțială a hotărârii arbitrale sau la refuzul de a o desființa, în condițiile Codului de procedură civilă al Republicii Moldova. Procedura de contestare a hotărârilor arbitrale este reglementată de Codul de procedură civilă al Republicii Moldova.

Deasemenea potrivit prevederilor art.116 Cod de Procedură, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua, în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Prin urmare, reieșind din cadrul legal precizat, raportat la materialele pricinii, se determină că, dezacordul cu hotărârea arbitrală a fost manifestat de către SRL "Drag Star" începând cu 07 iunie 2017, prin depunerea cererilor în instanța de judecată.

Contestarea hotărârii arbitrale va îmbrăca forma unei cereri în anulare (art.31 alin.(2) din Legea cu privire la arbitraj sau a unei cereri de desființare (art.468 CPC) a hotărârii arbitrale și urmează să corespundă exigențelor stabilite în art.478 CPC.

Colegiul Civil reține că, cererea de desființare nu este o cale de atac "de reformare", ci un mijloc procedural specific de desființare a hotărârii arbitrale, în cadrul controlului judecătoresc. Cererea în anulare este distinctă de apel și de recurs, prin obiect, prin motivele pe care se întemeiază și prin scopul urmărit.

Potrivit art.331 CPC, competența în soluționarea acestor cereri revine judecătorilor. Deși alin.(3) din art.477 CPC a fost exclus, termenul de contestare a hotărârilor arbitrale este expres prevăzut în art.31 alin.(1) din Legea cu privire la arbitraj și constituie 3 luni din ziua primirii hotărârii arbitrale de către partea care a depus cererea de anulare.

Partea care a omis termenul de 3 luni de contestare, este în drept să înainteze în judecată un demers de repunere în termen conform regulilor CPC.

În acest sens, instanța de judecată va pronunța o încheiere potrivit art.116 alin.(5) CPC. Dacă în cererea de desființare a hotărârii arbitrale nu se cere repunerea în termen aceasta se va restitui .

La caz, se va menționa că partea SRL "Drag-Star" a solicitat repunerea în termenul de desființare a hotărârii arbitrale, fapt reținut și examinat de instanța de fond.

Astfel, Colegiul Civil reține că, instanța de fond justificat a concluzionat asupra repunerii în termen, prin analiza temeiurilor de omitere a termenului.

În privința fondului cererii privind desființarea hotărârii arbitrale.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin.(1) din Legea cu privire la arbitraj nr. 23 din XXXXXXXXXX, hotărârea arbitrală poate fi contestată de orice parte printr-o cerere în anulare adresată instanței de judecată competente în termen de 3 luni din ziua primirii hotărârii arbitrale de către

partea care a depus cererea de anulare.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin.(1) din Legea cu privire la arbitraj nr. 23 din XXXXXXXXXX comunicarea între părți sau către părți a înscrisurilor litigiului, a citațiilor, a hotărârilor arbitrale și a încheierilor de ședință se face prin scrisoare recomandată, cu recipisă de predare sau cu confirmare de primire, excepție făcând cazul în care s-a convenit asupra unei alte metode de comunicare. Informațiile și înștiințările pot fi făcute prin orice alt mijloc de comunicare ce permite stabilirea probei comunicării și a textului transmis.

Potrivit prevederilor art. 4 din Legea cu privire la arbitraj nr. 23 din XXXXXXXXXX Principiile de bază ale arbitrajului sânt: a) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului; b) legalitatea; c) libertatea convențiilor în arbitraj; d) constituirea arbitrajului în conformitate cu convenția părților; e) contradictorialitatea; f) respectarea dreptului la apărare; g) confidențialitatea.

În corespundere cu prevederile art. 479 alin.(1) Cod de Procedură Civilă, cererea de desființare a hotărârii arbitrale se examinează în ședință de judecată în cel mult o lună de la data intrării ei în judecată, potrivit regulilor stabilite de prezentul cod.

Potrivit prevederilor art. 480 alin.(2) lit. h) Cod de Procedură Civilă, hotărârea arbitrală se desființează în cazul când partea care cere desființarea hotărârii prezintă în judecată probe despre faptul că: hotărârea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova sau bunele moravuri.

La faza de pregătire a pricinii pentru dezbaterile judiciare, instanța de judecată poate, în conformitate cu art.479 alin.(2) CPC, la solicitarea părților, să ceară arbitrajului permanent sau instanței de judecată de drept comun în care se păstrează dosarul examinat de un arbitraj ad-hoc, potrivit art.119 CPC, materialele dosarului, hotărârea arbitrală care se contestă, în original. În acest sens, instanța de judecată nu poate solicita instituției arbitrale dosarul arbitral în întregime, ci doar acele materiale din dosar care pot servi ca probe în procesul de examinare a cererii de desființare a hotărârii arbitrale.

Din materialele cauzei prezentate, Colegiul reține că, la data de XXXXXXXXXX, între S.C. „Pereflex” S.R.L. și S.C. „Drag-Star” S.R.L. a fost încheiat un contract de antrepriză, prin care S.C. „Drag-Star” S.R.L. s-a obligat să efectueze lucrări de instalare a acoperișului la obiectul comercial al S.C. „Pereflex” S.R.L. situat pe adresa mun. Chișinău, str. Uzinelor 10/2, iar beneficiarul, S.C. „Pereflex” S.R.L., și-a asumat obligația să recepționeze lucrările și să achite prețul acestora.

Conform pct 6.4 din contract, lucrările se consideră efectuate de antreprenor și recepționate de beneficiar la data semnării Actului de predare-primire. Părțile au semnat la data de XXXXXXXXXX Actul de predare-primire pentru lucrările efectuate în sumă de 370 000 lei. La aceeași dată, părțile au mai semnat Actul de predare-primire pentru lucrări suplimentare de izolare a acoperișului în sumă de 4 042,50 lei. La data de XXXXXXXXXX părțile au semnat factura fiscală Seria JB 1360856 în sumă totală de 374 042,00 lei (f.d. 13-22).

Temei legal de examinare a litigiului de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova îl constituie convenția arbitrală scrisă, inclusă în pct. 9.2. cap.9 al Contractului de antrepriză nr.19/08/13 din XXXXXXXXXX, prin care părțile au stabilit de comun acord că, ”Orice litigiu, decurgând din, sau în legătură cu acest contract, inclusiv referitor la încheierea, executarea sau desființarea lui, se va examina de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, în conformitate cu regulamentul acestei Curți”. Hotărârea este definitivă și obligatorie pentru părți. Tribunalul arbitral va fi compus din 3 arbitri: câte unul numit de fiecare parte și un președinte ales de cei doi arbitri. Tribunalul va examina litigiul în conformitate cu legislația Republicii Moldova, limba procedurii - limba de stat sau limba rusă la alegerea părților. Locul arbitrajului - mun. Chișinău, Republica Moldova”.

Din conținutul hotărârii Curții de Arbitraj Comercial Internațional din 21 februarie 2017, raportat la conținutul procesului-verbal a ședințelor de judecată ce au avut loc întru examinarea cauzei, precum și din concluzia instanței de fond se reține că, drept bază al motivării au fost supuse aprecierii doar probele reclamantului, iar contraargumentele pârâtului nu au fost cercetate.

În viziunea Colegiului Civil, instanța de fond, în acest context, justificat a determinat, că potrivit principiului de bază a procesului echitabil garantat de art. 4 din Legea cu privire la arbitraj nr. 23 din XXXXXXXXXX, art. 26 CPC precum și art. 6 CEDO este principiul contradictorialității probelor. Iar noțiunea de proces echitabil, definește un drept fundamental, asigurat prin Constituție, de a fi respectat și de statul Republica Moldova. Această noțiune presupune și că, instanțele judiciare, implicit și cele de arbitraj, au obligația de a da un răspuns expres și explicit la cele mai importante întrebări, acordând părții care a formulat aceste întrebări, posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins. Nerespectarea acestei obligații se consideră o încălcare a art. 6 par. 1 din CEDO.

Cu referire la temeiul desființării hotărârii arbitrale reținut de instanța de fond, încălcarea principiilor fundamentale ale legislației RM sau bunelor moravuri (art.480 alin.(2) lit.h) CPC), Colegiul Civil la admiterea și menținerea acestora aduce următoarele argumente.

Temeiul menționat mai sus nu reprezintă o extindere nelimitată a diferitor motive, dar constituie o siguranță în sensul că, dacă celelalte motive anterioare nu ar sancționa încălcarea principiilor fundamentale ale legislației, o atare încălcare să nu rămână fără urmări.

Dat fiind faptul că, formularea acestui temei este generală, anume instanței de judecată prin rolul său diriguitor îi revine, în fiecare caz concret, misiunea să determine în ce măsură încălcarea a avut loc.

Având la bază cele expuse, Colegiul Civil constată că, din conținutul hotărârii contestate nu rezultă că argumentele pârâtului ar fi fost auzite și combătute, circumstanță ce denotă încălcarea principiului contradictorialității probelor, drept direct protejat prin prisma dispoziției art. 4 din Legea cu privire la arbitraj nr. 23 din XXXXXXXXXX.

Iar contradictorialitatea trebuie să se poată exercita în condiții satisfăcătoare și anume, justițiabilul trebuie să aibă posibilitatea de a se familiariza cu actele cauzei, să le comenteze într-un mod adecvat și într-un termen suficient, pentru a-și pregăti argumentele.

Reieșind din cele expuse, Colegiul consideră că admiterea cererii respective cu desființarea hotărârii arbitrale, conformt art.481 alin.(3) CPC, desființarea totală sau parțială a hotărârii arbitrale nu împiedică părțile să se adreseze din nou în arbitraj, cu excepția cazului în care litigiul nu poate fi obiectul dezbaterii arbitrale, ori să depună cerere de chemare în judecată potrivit regulilor stabilite de prezentul cod, ori să soluționeze litigiul prin mediere.

În privința argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul Civil le califică drept neîntemeiate, bazate pe aplicarea eronată a normelor de drept material și a circumstanțelor cauzei, și care prin urmare nu pot sta la baza admiterii cererii de recurs.

Din cumulul celor expuse, instanța de recurs consideră că, încheierea instanței de fond este una întemeiată și legală.

În conformitate cu art.427 lit.a) Cod de Procedură Civilă, Colegiul Civil

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de către XXXXXXXXXX”.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02 august 2018, adoptată în pricina civilă, la cererea înaintată de către SRL ”Drag-Star” împotriva XXXXXXXXXX” cu privire la desființarea hotărârii arbitrale.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Minciuna Anatolie

Judecătorii

Mihaila Viorica

Sîrbu Victoria